

*„Трудният избор е неизбежен
елемент от водачеството“ –
„Манджурският кандидат“*

Какво да се праВи?

Пътища към
модернизацията на
българската мобилност

Калоян Желев

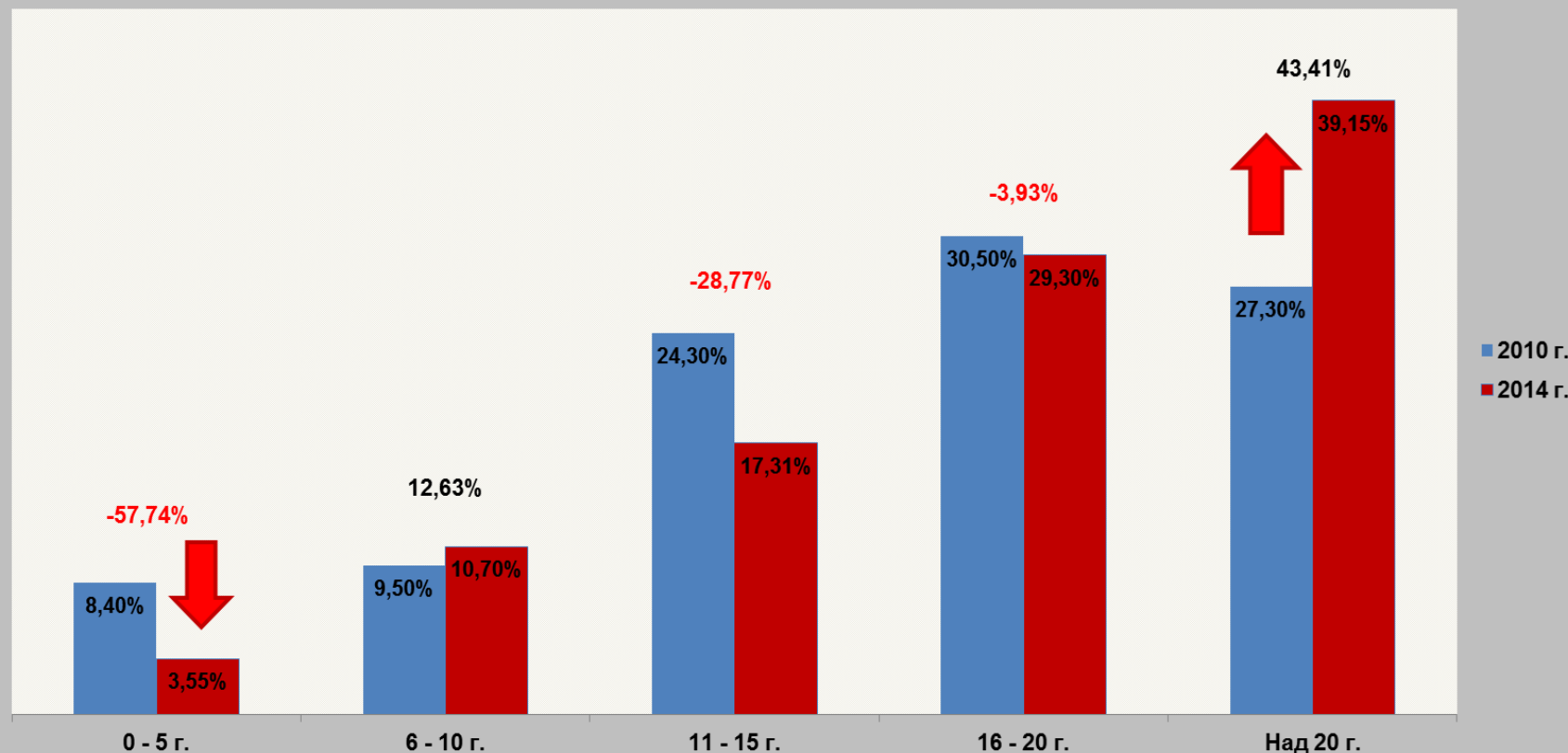

С какво разполагаме?

- С автомобилен парк от **3 826 962** превозни средства към 31.12.2014 г.
- С липсваща държавна политика за постигане на определено качествено състояние на автомобилния парк и/или модерна обществена интеграция на автомобилите след 1989 г.
- С данъчна система от 80-те г. на ХХ век, в която електромобилите са „пришити“, а освобождаването от данък МПС няма практическия ефект на стимул

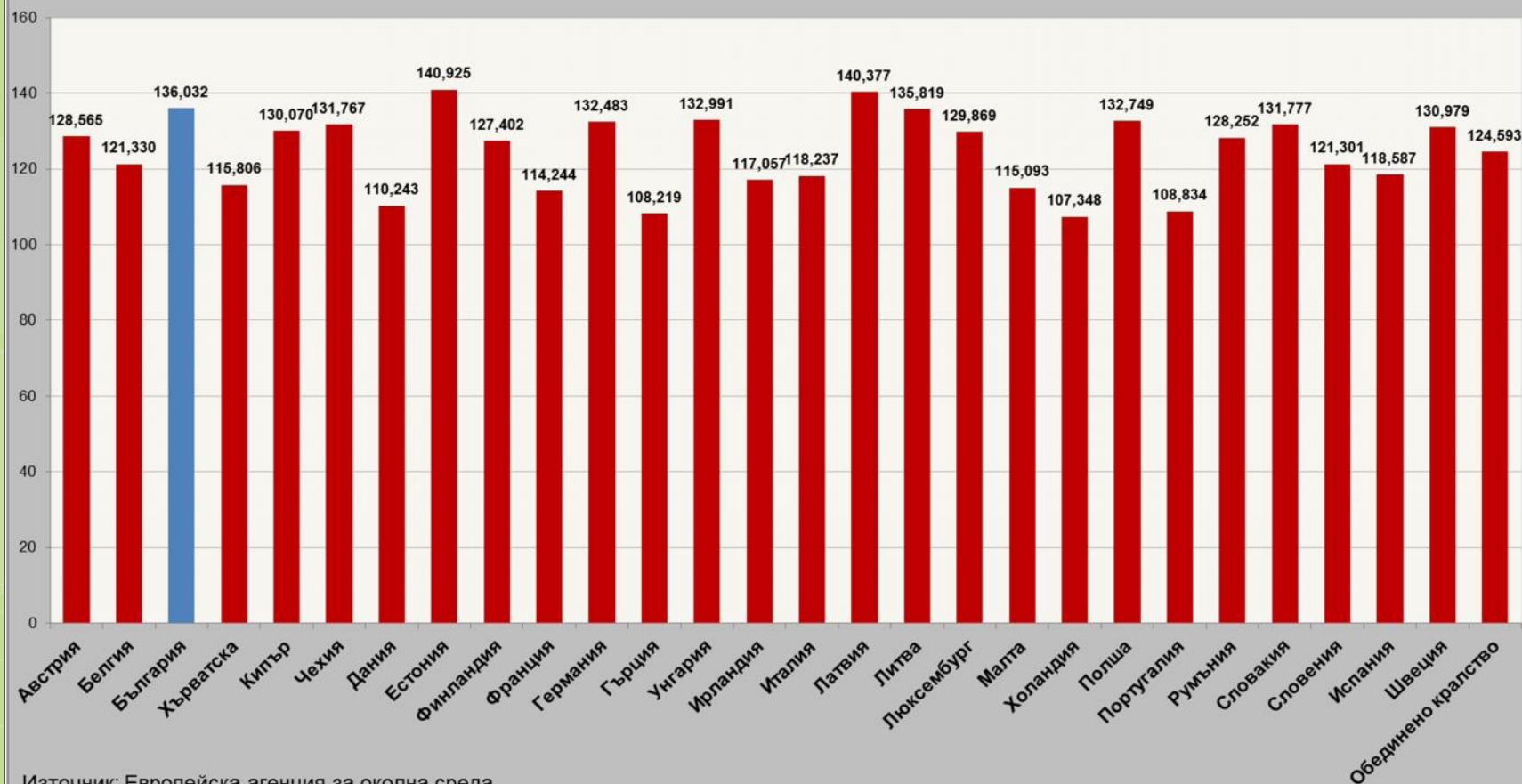
С какво разполагаме?

БЪЛГАРИЯ - ДИНАМИКА НА ВЪЗРАСТОВАТА СТРУКТУРА В АВТОМОБИЛНИЯ ПАРК 2010 - 2014 г.

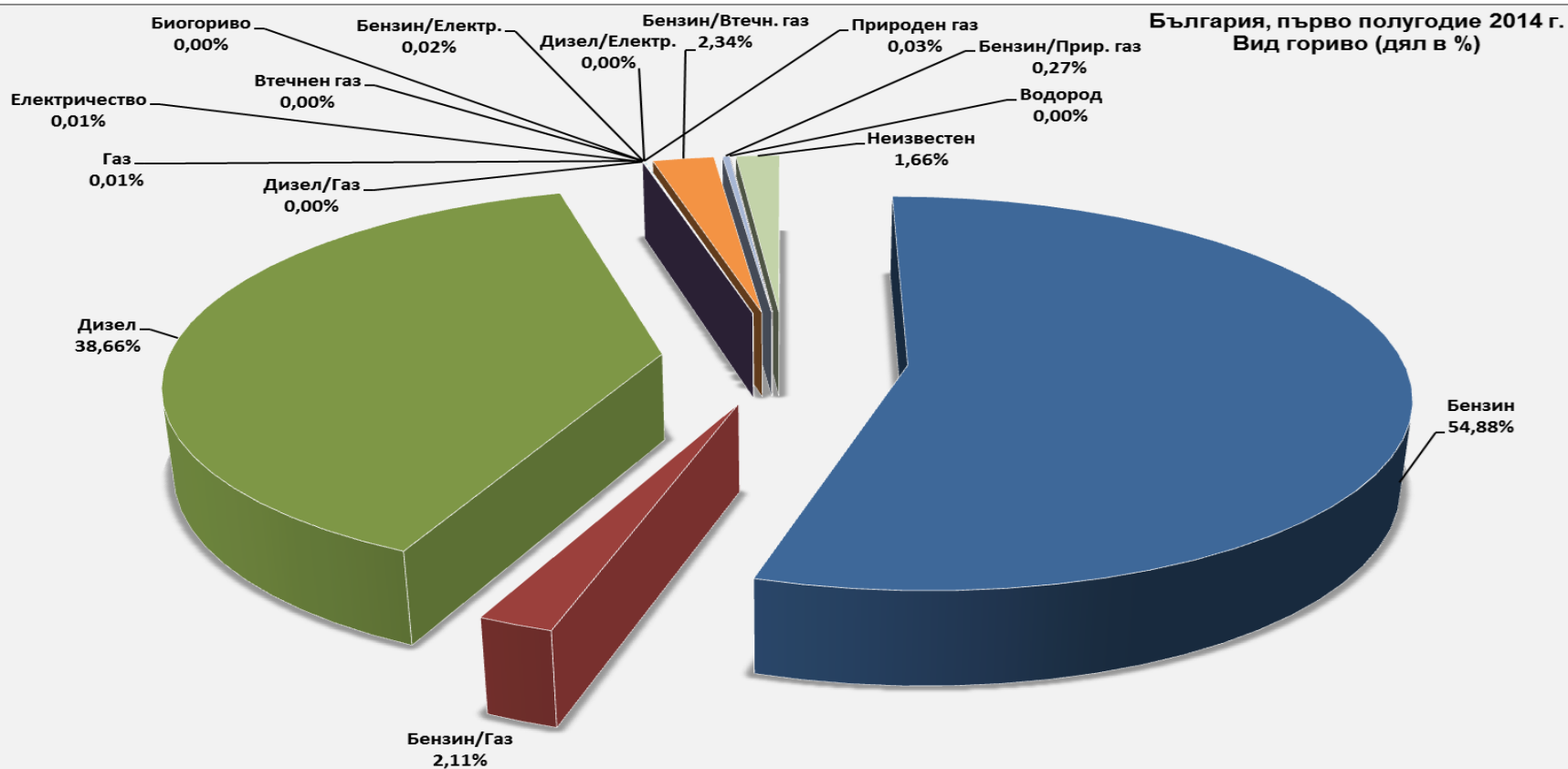
С какво разполагаме?

ВЪГЛЕРОДНИ ЕМИСИИ ОТ ЛЕКИ АВТОМОБИЛИ В ЕС - 2014 г. (г/км)

Източник: Европейска агенция за околна среда

С какво разполагаме?

Липсващата държава

- Комплексната проблематика на мобилността очевидно не интересува държавата
- „Стратегия без тактика е най-бавният път към победата. Тактика без стратегия е шумът преди поражението.“ Сун Дзъ
- По въпросите на мобилността експертността е напълно унищожена
- Ситуацията се възпроизвежда на общинско равнище
- Буквално липсва субектност

Липсва воля за промяна

- Недостиг на импулс за въздействие и критична маса от заинтересованите страни
- Състоянието на науката
- Фактически насърчаваме застаряването на парка
- Толерираме сивотата на вторичния пазар

Кумулативна вреда

- Състоянието на парка благоприятства пряко ръста на смъртността
- Високата средна възраст влияе негативно на съпътстващите икономически и обществени сектори
- Катастрофално отражение върху околната среда
- Качеството на въздуха в градовете е критично
- Руши инфраструктурата
- Фундаментално ерозира качеството на живот
- **Възпроизвежда бедност, не благоденствие**
- SWOT анализът невъзможен – липсва S

Извод

- Модернизацията на българския автомобилен парк е функция от състоянието на всички обществени системи в страната. Съществуващата ситуация подлежи на трансформиране: към нея може да се пристъпи само с разбирането за нуждата от промяна през системно и устойчиво колективно усилие.

Какво да се прави?

- Да осъзнаем сериозността на положението в целия му мащаб
- Да приемем нуждата от положителна промяна за даденост
- Да създадем публично-частна структура за модернизация на българската мобилност
- **Да приемем реалното състояние на държавните структури, осъзнавайки безнадеждността им в този вид**
- Да анализираме състоянието на мобилността и въздействието ѝ върху факторите на средата
- Да подпомогнем активно връщането на експертността в държавната администрация

Какво да се прави?

- Да формулираме национална стратегия за навлизане на българската мобилност в XXI с хоризонт поне 2050 г.
- Да създадем национална платформа за изграждане на бъдещите експерти в държавната администрация
- Да потърсим източници на синергия с ЕС и всички организации със сходни цели
- Заедно със сдружението на общините да набележим регионален потенциал за демонстрационни проекти
- Да популяризираме и обезпечим инициативата комуникационно

Държавна администрация

- Осмислянето и приемането на дефицита е незаобиколима предпоставка за успех
- Координация с най-високото управленско равнище – също
- Трябва да я доведем до състояние, в което да има капацитет за водене на процеса
- За целта трябва да бъдат приложени всички средства, които въздействат върху България
- Трябва да бъде набелязан изходен външен пример с подобаваща убедителност и критична маса
- Трябва да се заредим с търпение

Какво да се праВи?

- Стратегията да се моделира в светлината на:
  - Реиндустриализация на България
  - Връщане на България в групата на напредналите общества с потенциал за благоденствие
  - Пряко ангажиране на образователната система
  - Пряко ангажиране на научната общност
  - Привличането на *вътрешни* инвестиции
  - Създаването на траен потенциал за заетост
  - Подобряване на средата
  - Привлекателност за младите

Как да се направи?

- Преодоляване на първоначалната съпротива
- Идентификация на заинтересованите страни
- Работна група
- Разработване на „контактните точки“
- Обществено обсъждане
- Политическа и обществена подкрепа
- Мобилизация на заинтересованите страни извън страната
- Постоянно действащ орган
- Промяна през дългосрочно национално усилие

Как да се направим?

- Формулировка на национална цел, която:
  - Да сочи дългосрочен конструктивен изход от ситуацията
  - Да е конкретна
  - Да е обвързана с другите обществени системи
  - Да гарантира измерими резултати
  - Да формулира амбициозни, но реалистични цели
  - Да бъде технологично неутрална
  - Да съдържа срокове
  - Да обединява всички заинтересовани страни
  - Да привлича обществена подкрепа
  - Да привлича младите

Естествени съюзници в България

- Организации със сходна цел (БАЕПС?)
- Асоциацията на автомобилните вносители (ААП)
- Сдружението на общините (НСОРБ)
- Конкретни автомобилни производители
- Компании от сродните индустрии
- Неправителствени организации
- Личности с обществено влияние
- Медии

Естествени съюзници извън България

- Държавите от европейския Северозапад
- Европейската комисия
- Академичната общност
- Публично-частното партньорство
- Браншови организации (бизнесът)
- НПО
- Други

Защо Великобритания?

- Притежава добре разписана национална стратегия
- *Притежава нагласата да насърчава генериращи благоденствие икономически дейности*
- Притежава мощен институционален капацитет
- Има изградена публично-частна платформа
- Има мощна автомобилна индустрия
- Науката е активен участник в технологичното развитие
- Образователната система – също
- Има действащи демонстрационни проекти
- Има голяма българска общност

От какво да се пазим?

- От химерата, че е възможно със същите действия да постигнем друг резултат
- От страха, че ситуацията е влошена необратимо
- От склонността ни да заместваме действията с думи
- От илюзията, че ще е лесно и че друг ще го свърши
- От политизация
- От разкол
- От себе си

Следващи действия

- Създаване на група за мозъчна атака
- Формулиране на кратък програмен документ, обобщаващ идеята и набелязващ основните принципи за постигането ѝ
- Влизане в контакт със заинтересованите страни
- Споделяне на концепцията и търсене на естествени съюзници
- Идентифициране на посланици на идеята
- Обществена и медийна активност
- Формулиране на план за действие

Дискусия

Въпроси? Коментари?

БЛАГОДАРЯ ЗА ТЪРПЕНИЕТО!